

IMPACT

Fall 2023

Department of History and Art History

N.1

The Department of History and Art History (GKG) has a long and rich tradition of research and teaching in dialogue with society. We write trade books and contribute to policy; we are present in national and international media to interpret current affairs; and we involve partners from outside the university in our teaching and research in numerous ways. As a department, in conjunction with the UU-wide Open Science programme and the impact agenda of the Faculty of Humanities, we want to broaden and deepen our activities engaging with society. To that end, we have created the new role of GKG impact developer, and we are very pleased that Lauren Gould and Saskia Stevens want to shape that role together in the coming years. To start off, they have put together this first edition of the GKG Impact Magazine. It is a colourful palette of inspiring conversations with GKG teachers and researchers about their scholarly work in dialogue with society. Enjoy the read!

Het departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis (GKG) heeft een lange en rijke traditie van onderzoek en onderwijs in dialoog met de samenleving. We schrijven publieksboeken en dragen bij aan beleid; we zijn aanwezig in nationale en internationale media om de actualiteit te duiden; en we betrekken op tal van manieren partners van buiten de universiteit bij ons onderwijs en onderzoek. In de komende jaren willen we daar als departement, in samenhang met het UU-brede Open Science programma en de impact-agenda van de Faculteit Geesteswetenschappen, blijven op inzetten. Daarvoor hebben we de nieuwe rol van GKG-impact developer gecreëerd, en we zijn zeer verheugd dat Lauren Gould en Saskia Stevens die rol de komende jaren samen willen vormgeven. Als starschot hebben zij deze eerste editie van het GKG Impact Magazine samengesteld. Het is een kleurrijk palet van inspirerende gesprekken met GKG-docenten en onderzoekers over hun wetenschappelijk werk in dialoog met de samenleving. Veel leesgenot!

PROF. DR. SVEN DUPRÉ

DEVELOPING *IMPACT*

IMPACT ONTWIKKELEN

LAUREN GOULD & SASKIA STEVENS

The start of a new academic year is often a time for reflection, when scholars think through what academic debates they want to draw from, what knowledge they want to create and how they want to transform that knowledge into scholarly output. For us it is also a time to ponder if and how this knowledge might serve the societies we live in, whether it provides answers to some of the pressing questions of our time, how we can draw in the expertise of people outside of academia, and how we can measure whether our research findings actually have an impact.

The question ‘how do we bring academia and society closer together?’ is what inspired this first edition of the GKG Impact Magazine. GKG has a rich history of engaging with and having an impact on society. In 8 interviews we asked our colleagues to reflect on their inspirational projects and share their best practices. Keeping in line with the

Het begin van een nieuw academisch jaar is vaak een periode van reflectie, een moment waarop wetenschappers nadenken over de academische debatten waaruit ze willen putten, welke kennis ze willen creëren en hoe ze die kennis willen omzetten in wetenschappelijke output. Voor ons is het ook een moment om na te denken over de vraag of, en hoe deze kennis onze samenleving kan helpen, of het antwoorden geeft op enkele van de dringende vragen van onze tijd, hoe we de expertise van mensen buiten de academische wereld kunnen inzetten, en hoe we kunnen vaststellen of onze onderzoeksresultaten daadwerkelijk impact hebben.

De vraag ‘hoe brengen we de academische wereld en de maatschappij dichter bij elkaar?’ is de inspiratiebron voor deze eerste editie van de GKG Impact Magazine. GKG heeft een rijke geschiedenis in het betrekken van, en impact hebben op de maatschappij, daarom vroegen we 8 collega’s om te reflecteren op hun inspirerende projecten en hun best practices te delen. In lijn met het thema van de glossy vroegen we hen dit te doen op een toegankelijke en informele manier, anders dan we normaal gewend zijn in ons werk.

glossy's theme, we asked them to do so in an accessible and more informal fashion than we are normally used to in our work.

This has led to some great words of wisdom. Jan Luiten van Zanden, for instance, advises us: "To follow our societal interests and to find a niche where you can combine these interests with your academic research and teaching. That is an inspiring combination. There are so many urgent problems in the world and therefore there is so much to choose from".

Pepijn Corduwener adds: "Science, first and foremost, is meant to help solve societal problems, and that is exactly where the strength of an historian lies.

When asked how she measures the impact she is having and if she has achieved her goals, Rachel Gillett argues: "The moment that you think you have achieved your goals; you stop working and therefore I never think down those lines. But there are hopeful indicators. I work with a hip-hop foundation in the Bijlmer and they invite me to their events to talk about the history of hip-hop. And then I think: if I am being invited to talk before the audience I am researching, I must be doing something right".

Iva Vukusic offers a word of warning when talking to the media: "Although it is flattering when a prestigious media outlet asks you for a contribution, you

Dit heeft geleid tot een aantal geweldige inzichten en wijze woorden. Jan Luiten van Zanden adviseert ons: "Om onze maatschappelijke interesses te volgen en een niche te vinden waarin je deze interesses kunt combineren met je academisch onderzoek en onderwijs. Dat is een inspirerende combinatie. Er zijn zoveel urgente problemen in de wereld en dus zoveel om uit te kiezen."

Pepijn Corduwener voegt hieraan toe: "Wetenschap is in de eerste plaats bedoeld om maatschappelijke problemen te helpen oplossen, en dat is precies waar de kracht van een historicus ligt."

Op de vraag hoe ze de impact meet die ze heeft en of ze haar doelen heeft bereikt, antwoordt Rachel Gillett: "Op het moment dat je denkt dat je je doelen hebt bereikt, stop je met werken, dus ik denk niet in die termen. Maar er zijn hoopvolle aanwijzingen. Ik werk samen met een hiphopstichting in de Bijlmer en ze nodigen me uit op hun evenementen om te praten over de geschiedenis van hiphop. En dan denk ik: als ik word uitgenodigd om te praten voor het publiek waar ik onderzoek naar doe, dan moet ik wel iets goed doen".

Iva Vukusic maant tot voorzichtigheid in contact met de media: "Hoewel het vleidend is als een prestigieus media-kanaal je vraagt voor een bijdrage, moet je je altijd afvragen of je eigenlijk wel een expert bent op dat onderwerp.

should always question whether you are in fact an expert on this topic. Saying ‘no’ at the right moment can prevent you from getting into an awkward situation.”

Together with many more, these insights have really helped us as editors to come up with new creative approaches to public engagement and we hope they will do the same for you. If so, then we would love to hear from you for the next edition. But for now, enjoy this first ever GKG Impact Magazine.

Happy reading!

Ps. We would like to thank graphic designer and conflict analyst Isa Zoetbrood for conducting the interviews, writing the articles and designing the magazine. Without you, this first edition would have never been realized.

Op het juiste moment ‘nee’ zeggen kan voorkomen dat je in een ongemakkelijke situatie terechtkomt.”

Samen met nog veel meer voorbeelden, hebben deze inzichten ons als redacteuren echt geholpen om nieuwe creatieve benaderingen te bedenken voor public engagement en we hopen dat het jullie als lezer ook inspireert. Als dat zo is, dan horen we graag van je voor de volgende editie. Maar voor nu, geniet van deze eerste GKG Impact Magazine.

Veel leesplezier!

Ps. We willen graag grafisch ontwerper en conflict analist Isa Zoetbrood bedanken voor het afnemen van de interviews, het schrijven van de artikelen en het ontwerpen van het magazine. Zonder jou zou deze eerste editie er niet liggen.

INDEX

- 09 - 15** *Jan Luiten van Zanden*
From cargo shipping fees to the black tern
Tussen zeevrachttarieven en de zwarte stern
- 16 - 20** *Pepijn Corduwener*
Everybody craves knowledge
Iedereen zoekt kennis
- 21 - 26** *Sanne Frequin*
Trendy Middle Ages, thanks to Medieval Me
Hippe Middeleeuwen dankzij Medieval Me
- 27 - 35** *Saskia Stevens & Gertjan Plets*
The impact of a border
De impact van een grens

- 36 - 42** *TerInfo: Beatrice de Graaf, Maxine Herinx & Bjorn Wansink*
Fast response to terrorist attacks
Eerste hulp bij terrorisme
- 43 - 48** *Pim Huijnen*
The unanswered question
De vraag zonder antwoord
- 49 - 52** *Iva Vukusic*
Know what you know
Weet wat je weet
- 53 - 59** *Rachel Gillett*
A sense of belonging
Het gevoel ergens bij te horen

FROM CARGO SHIPPING FEES
TO THE *BLACK TERN*

TUSSEN
ZEEVRACHTTARIEVEN
EN DE ZWARTE STERN

JAN LUITEN VAN ZANDEN

When Professor Jan Luiten van Zanden began studying developmental economics in 1975, he quickly discovered that today's modern economic struggles have deep historical roots. From there, it was an easy decision to combine his degree with studies in history, laying the basis for his career as an economic historian. His interest in society is not limited to this field, however. When Van Luiten speaks about his recently published popular science publication 'The Discovery of Nature' (Prometheus, 2021), he brims with enthusiasm.

A book on the evolution of biodiversity in the Netherlands, how did it come about?

I very much enjoy being in nature, for hiking and birdwatching. Like many others, I am extremely concerned about biodiversity, but there was nobody who could tell me about the history of flora and fauna here in the Netherlands. People can say all sorts of things about the development of biodiversity, but there is no dedicated community who can attest to the accuracy of such claims. I see that as a problem, since nobody was taking responsibility for the history of nature. To summarise: nature makes historians feel uneasy since it's not about people, and biologists and ecologists are not trained to conduct historical research. Archaeologists show some interest, but tend to focus more on whether plants and animals are edible, and if so, how they are eaten. So several years ago I joined forces with some others who were interested in the topic, and set up the Athena project in partnership with three biologists.

What is Athena all about?

In conjunction with historians, archaeologists, palaeontologists, biologists and many others, I have tried to collect historical information on all plant and animal species in the Netherlands. There are actually many available historical

sources on nature, but they are fragmented and diffuse. Some archaeologists, for example, analyse pollens, seeds and animal bones. There is also historical travel writing about nature, wilderness records by feudal lords, DNA profiles – the list goes on. Combining information is exactly where historians excel: we collect and contextualise various sources, fusing them together into a narrative. That's our purpose in life, you might say.

These narratives can now be accessed in a database. You can look up a black tern or a fritillary and find all kinds of historical sources on the appearance of that species throughout history. We then wrote a summary of the indexation: *The Discovery of Nature*. I give lectures on the book to inform people about the history of biodiversity in our country, and to persuade them to embrace a greener future. I actually retired in July 2022, so I hope to be able to pass the baton to an enthusiastic successor.

How do you see the relationship between public engagement and your role as a historian?

As a historian, I find myself in the midst of the world. Like everybody else in society, I look into topics that interest me and contribute to social debate from my own personal perspective. That's my interpretation of 'public engagement.' As historians we are the guardians, or custodians, of society's collective memory. In this day and age, we once again see the incredible importance of history – and the manipulation thereof – in shaping the future. It is our responsibility to engage in critical reflection and to expose any misrepresentation.

What was the greatest obstacle to making your contribution to social debate?

Finding the answer to the question: how does one reach a wide audience? It's one challenge that I've never found a good solution to. I feel rather uncomfortable being on TV shows, a medium that for others can offer a direct link to a broader public. I'm more of an academic who tries to write in an accessible way, which is sometimes a successful strategy. Since my retirement I've been active on Twitter, trying to call attention to certain data – but that platform is a very odd place.

Any suggestions for your colleagues?

Do what interests you, and find a niche in academia where you can combine your interests with research and teaching. That's an inspiring combination. It may seem obvious, but still. There are so many pressing societal issues, there's no shortage of options. There's plenty of work to be done!

Toen Jan Luiten van Zanden in 1975 begon met een studie ontwikkelingseconomie ontdekte hij al snel dat de moderne economische worstelingen diepe historische wortels hebben. De combinatie met een studie geschiedenis was snel gemaakt en legde de grondslagen voor zijn carrière in de economische geschiedenis. Maar, zijn maatschappelijk belangstelling is niet beperkt tot dit vakgebied. Als Jan Luiten spreekt over zijn recent verschenen populair wetenschappelijke publicatie 'De Ontdekking van de natuur' (Prometheus 2021) straalt het enthousiasme van hem af.

Een boek over de ontwikkeling van de biodiversiteit in Nederland – hoe is dat zo gekomen?

Ik ben erg graag in de natuur, om er te wandelen en als vogelaar. Zoals zovelen maak ik me grote zorgen om de biodiversiteit, maar niemand kon me vertellen wat er in het verleden gebeurd is met de flora en fauna in Nederland. Er kan dus van alles over de ontwikkeling van biodiversiteit beweerd worden, maar er is geen gemeenschap die zich daarmee bezig houdt en die beweringen op juistheid kan beoordelen. Dat ervaar ik als probleem: niemand nam verantwoordelijkheid voor de geschiedenis van de natuur. Kort door de bocht uitgedrukt: historici vinden de natuur maar een beetje eng want het gaat niet over mensen. Biologen en ecologen zijn niet opgeleid tot het uitvoeren van historisch onderzoek. Archeologen hebben wel de belangstelling, maar bekijken toch de meeste dieren en planten vanuit een perspectief: "Is het eetbaar? En zo ja, hoe wordt het gegeten?". Ik ben dus een aantal jaren geleden begonnen om mijn krachten te bundelen met andere geïnteresseerden en zo heb ik samen met drie biologen het project Athena opgezet.

The Discovery of nature. Jan Luiten van Zanden, Thomas van Goethem, Rob Lenders, Joop Schaminée. Uitgeverij Prometheus. 2021.

De Ontdekking van de natuur. Jan Luiten van Zanden, Thomas van Goethem, Rob Lenders, Joop Schaminée. Uitgeverij Prometheus. 2021.

Wat houdt Athena precies in?

Samen met historici, archeologen, paleontologen, biologen en vele anderen heb ik geprobeerd om over alle voorkomende planten- en diersoorten in Nederland historische informatie te verzamelen. Er zijn namelijk veel historische bronnen over de natuur bekend, maar die zijn versnipperd. Denk bijvoorbeeld aan archeologen die pollen, zaden en dierlijke botten analyseren. Er zijn historische reisbeschrijvingen over de natuur, wildernis registraties van feodale heren, DNA profielen – ga zo maar door. Het samenbrengen van deze informatie is precies waar wij als historici goed in zijn: het verzamelen en met elkaar in verband brengen van verschillende bronnen en daar een verhaal over vertellen. Daarvoor zijn we hier op aarde, zou je kunnen zeggen.

Deze verhalen zijn terug te vinden in een database. Je ziet dan van een zwarte stern of kievitsbloem allerlei historische bronnen over het voorkomen van die specifieke soort in het verleden. Van die indexering hebben we vervolgens een synthese geschreven: *De Ontdekking van de Natuur*. Over het boek geef ik lezingen om mensen te informeren over de ontwikkeling van biodiversiteit in eigen land en hen te bekeren tot het groene verleden. Eigenlijk ben ik sinds juli 2022 met pensioen dus hoop ik het stokje binnenkort over te kunnen dragen aan een enthousiasteling.

Hoe zie jij de relatie tussen public engagement en je rol als historicus?

Als historicus sta ik middenin de wereld. Net als alle andere burgers van deze samenleving houd ik me bezig met onderwerpen die mij interesseren waarbij ik vanuit mijn eigen invalshoek bijdrages lever aan het maatschappelijk debat. Dat is public engagement volgens mij. Als historici zijn we de bewakers, of beheerders, van het collectieve geheugen van de samenleving. Vandaag de dag merken we opnieuw hoe enorm belangrijk het verleden – en het manipuleren daarvan – is voor het sturen van de toekomst. Het is onze verantwoordelijkheid om daar kritisch op te reflecteren en misstanden aan de kaak te stellen.

Wat was het grootste obstakel in het leveren van jouw bijdrage aan het maatschappelijke debat?

Het antwoord vinden op de vraag: hoe bereik je een breed publiek? Het is een zodanige uitdaging dat ik er nooit een goede oplossing voor heb gevonden. Ik ben geen gemakkelijke prater in talkshows, wat voor sommige mensen een directe link biedt naar een groter publiek. Ik ben meer een academicus die toegankelijk probeert te schrijven, wat soms ook lukt. Sinds mijn pensioen zit ik wel op Twitter om bepaalde data onder de aandacht te brengen - maar dat platform is wel een hele rare wereld.

Nog een suggestie voor collega's?

Volg je maatschappelijke belangstelling en vind een niche in het wetenschappelijke bedrijf waarin je die belangstelling kan combineren met je onderzoek en onderwijs. Dat is een inspirerende combinatie. Het is vanzelfsprekend, maar toch. En er zijn zoveel urgente maatschappelijk problemen dat er veel te kiezen is. Genoeg werk aan de winkel.

PEPIJN CORDUWENER

EVERYBODY CRAVES KNOWLEDGE

IEDEREEN ZOEKT KENNIS

The work of Pepijn Corduener, Political History researcher, focuses on 'structural current events'. "I heard that term somewhere and thought: I should use it more often. As historians, we are often busy searching for the relevance of your topic. People can say: what you're researching now might easily become yesterday's news. But no – not if the news is just an indication of larger-scale underlying structural dynamics."

The Italian Experiment

In his work, Pepijn draws a connection between the structures underlying current events and historical research. "I look at the contemporary issues plaguing democracy, for example, and

In het werk van Pepijn Corduener, onderzoeker bij Politieke Geschiedenis, staat 'de structurele actualiteit' centraal. "Ik heb dat concept ooit ergens gehoord en ik dacht: dat moet ik vaker gebruiken. Als historicus ben je vaak bezig met zoeken naar de relevantie van je onderwerp. Dan kan men zeggen: wat je nu onderzoekt kan ook weer uit het nieuws raken. Maar nee, niet als dat nieuws een indicatie blijkt van de grote bewegingen die eraan ten grondslag liggen."

Het Italiaans experiment

In zijn werk koppelt Pepijn die structurele actualiteit aan historisch onderzoek. "Ik kijk bijvoorbeeld naar de hedendaagse problemen van het functioneren van de democratie en onderzoek hoe we kunnen leren van de crisis van democratie in de jaren 20 en 30." De vragen die leidend zijn voor Pepijns academisch onderzoek zijn, altijd maatschappij gedreven. "Wetenschap

investigate how we can learn from the crisis in democracy in the 1920s and 30s.” The questions that direct Pepijn’s academic research are always society-driven. “The primary aim of research is to understand social problems, and to solve them if possible. That is where the strength of a dedicated historian lies.”

One result of Pepijn’s research is the book *Het Italiaanse Experiment* [‘The Italian Experiment,’ 2020], the revised edition of *Proeftuin Italië* [‘Testbed Italy,’ 2018], in conjunction with fellow researcher Arthur Weststeijn. “We noticed that in the aftermath of the Euro crisis, many people in the Netherlands started talking about Italy with pity and condescension - including the students we took on a trip to Rome.” That is what motivated Pepijn and Arthur to write a book on the experiments carried out in Italy to help narrow the gap between people and politics. “Because,” say the authors, “problems can also trigger innovation, something we can learn a lot from.” Pepijn and Arthur aimed to share complex stories: about political experiments and the way they echo throughout Europe. At the same time, however, they wished to write a book that was accessible, not one that only peers and other experts would read.

Language is the key

The decision to write the book in Dutch proved an essential one. “Writing it in Dutch was not a foregone conclusion by any means. The international language of scholarship is English, and up until now I myself have only ever published

is namelijk in de eerste plaats bedoeld om maatschappelijke problemen te begrijpen en indien mogelijk op te lossen. Dat is waar de kracht van de betrokken historicus ligt.”

Een van de resultaten van Pepijns onderzoek is het boek ‘Het Italiaanse Experiment’ (2020), de herziene versie van ‘Proeftuin Italië’ (2018), in samenwerking met collega Arthur Weststeijn. “Wij merkten dat veel mensen in Nederland – in nasleep van de eurocrisis – meewarig en neerbuigend spraken over Italië en de Italiaanse politiek. Zo ook de studenten waarmee we tijdens een excursie door Rome struinden.” Daarom besloten Pepijn en Arthur een boek te schrijven over de experimenten die in Italië zijn uitgevoerd om de kloof tussen burger en politiek te verkleinen. “Want,” zo zagen de auteurs, “problematiek maakt ook zeer inventief en daar kan veel van geleerd worden.” Pepijn en Arthur wilden complexe verhalen delen: over politieke experimenten en de manier waarop die echoën door Europa. Tegelijk was er de ambitie om een toegankelijk boek te schrijven; zo eentje die niet alleen experts en collega’s zouden oppakken.

Taal is de sleutel

De keuze om het boek in het Nederlands te schrijven bleek hierbij essentieel. “Nederlands schrijven was niet een vanzelfsprekende keuze. De internationale taal van de wetenschap is Engels en heb ik zelf alles in het Engels gepubliceerd.” Toch werd de meerwaarde van deze keuze al snel duidelijk:

in English.” Still, they quickly saw the advantages of their choice in language: “Writing in Dutch proved to be of great benefit, since the book resonated with many people throughout the Netherlands.” Not only in the policy and education sectors, but also with a wider audience. “We received emails from people who told us they would not normally pick up a history book, but really enjoyed it. Or they say: page 119 says such-and-such and I don’t think that’s completely right. This kind of public engagement was made possible through the choice of language.”

The language did take some getting used to, say the authors. And the popular science mode of communication was also relatively new to Pepijn. “The book is a rigorous study with comprehensive references and so forth, so it was important to maintain an accessible tone. I had to give up my academic vocabulary, which was quite hard, I can tell you. Talking to the media is something else again. I was used to the format of an academic conference: a 6,000-word paper – on a very niche topic – that you can present in 15 minutes. Then you go on radio or television and they say: ‘You’ve got ages! Six whole minutes!’ It forces you to zoom out, carefully consider each word, not assume that your audience has too much prior knowledge – or too little. You need to be constantly thinking of your audience, which is an enormous challenge.”

“Nederlands schrijven heeft me ontzettend veel opgeleverd want het boek heeft in Nederland veel weerklank gevonden.” Niet alleen binnen beleids- en educatiecirkels, maar ook bij een breder publiek. “We kregen mails van mensen die zeiden normaal niet zo snel een geschiedenisboek op te pakken en dit toch erg leuk vonden om te lezen. Of mensen die zeggen: op bladzijde 119 stond dit-en-dit en dat klopt volgens mij niet helemaal. En die publieke betrokkenheid werd mede mogelijk gemaakt door die taalkeuze.”

Het was wel even wennen; die taalkeuze. En ook de populairwetenschappelijk manier van communiceren was relatief nieuw voor Pepijn. “Het boek is een gedegen studie met uitgebreide verantwoordingen en dergelijke, dus een toegankelijke toon was belangrijk. Ik moest mijn academische vocabulaire afleren en dat was flink lastig. Ook spreken met de media is weer anders. Je bent gewend aan de vorm van een wetenschappelijke conferentie: een paper van 6.000 woorden dat je in een kwartier mag uitkauwen. Terwijl het over een ontzettend niche onderwerp gaat. Vervolgens kom je bij de radio of televisie en dan zeggen ze: ‘Je hebt enorm lang! Je hebt zes hele minuten!’ En dan moet je helemaal uitzoomen, elk woord overwegen, uitgaan van niet te veel voorkennis van je publiek, maar ook niet te weinig. Je moet constant je

**THERE IS A GREAT
HUNGER FOR
KNOWLEDGE IN
SOCIETY ———
AND WE COULD
AFFORD TO BE MORE
ACTIVE IN MAKING
IT AVAILABLE.**

Hunger for knowledge

The book spoke to different kinds of audiences, which also led to various types of interaction. “The next thing that happens is you end up, with your book under your arm, in some tiny back room full of Italophiles, on the radio, or at the Dutch National Bank, to talk about Italy’s position in Europe and the potential consequences of their presidential elections.” It motivated Pepijn to communicate more of his research to a wider public, the benefits were just so great. “Not only because of the appreciation I received from readers, I also learnt a great deal from expert meetings in places like the Dutch National Bank. Everybody craves knowledge.”

“Historians could lean into that a bit more,” Pepijn feels. “We should feel confident about approaching the media and our societal partners, because we really have a lot to offer. There is a great hunger for knowledge in society – including knowledge from the humanities – and we could afford to be more active in making it available. Not that we should claim to know everything – of course we are only offering a tiny piece of the puzzle. But just think what would happen if everyone put their piece down!”

publiek in gedachten houden en dat is een grote uitdaging.”

Kennishonger

Het boek leidde tot veel verschillende soorten publiek en interactie daarmee. “Ja, dan beland je met je boek onder je arm ineens in achterafzaaltjes van Italië liefhebbers, bij de radio, of bij De Nederlandse Bank om te spreken over de positie van Italië in Europa en de mogelijke gevolgen van de presidentsverkiezing aldaar.” Het was voor Pepijn een stimulans om meer onderzoek te communiceren naar een breder publiek, want hij kreeg er ontzettend veel voor terug. “Zeker niet alleen in de vorm van waardering van lezers. Ik leer zelf ook erg veel van een expertmeeting met bijvoorbeeld de Nederlandse Bank. Iedereen is op zoek naar kennis.”

“En daar mogen historici ook meer op inspelen”, vindt Pepijn. “We moeten zelfvertrouwen hebben in het benaderen van media en maatschappelijke partners, want we hebben echt veel te bieden. Er is een enorme maatschappelijke honger naar kennis – geesteswetenschappelijke kennis – en we mogen zelf actiever zijn in het aanbieden daarvan. Niet dat we de pretentie moeten hebben het allemaal te weten. We bieden natuurlijk geen oplossingen maar een klein stukje van de puzzel. Maar ja, wat nu als iedereen een stukje legt?”

TRENDY MIDDLE AGES, THANKS TO MEDIEVAL ME

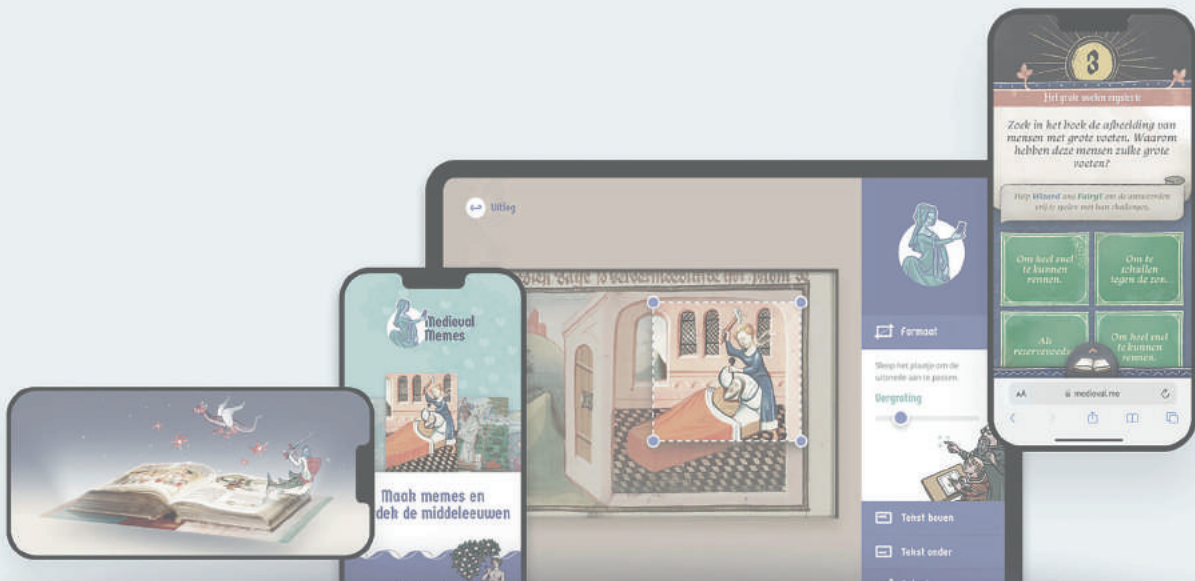
HIPPE MIDDELEEUWEN DANKZIJ MEDIEVAL ME

SANNE FREQUIN

When Art History researcher Sanne Frequin starts talking about her new project, she grins from ear to ear. “My current project is to make the game that I wish I could have played in high school. How cool is that?!”

So you’re making a game right now, but it all started with Medieval memes?

It was the ‘Memelords’ from the National Library of the Netherlands (KB) in The Hague who started the Medieval Meme Generator: a tool in which visitors can create their own meme (an image or video accompanied by a short text that is shared virally online – ed.) by combining medieval miniatures with humorous, topical texts. In the Netherlands and Europe, the website became a raging success. In partnership with one of the initiators Robert Krom, I started making short explanatory videos about the miniature images. I got a group of master’s students involved to collect information for the videos, and it seems they were watched from beginning to end! Each film is a few minutes long, which is like a century in internet time.

Your current project, MedievalMe, was inspired by these videos. Can you tell us how?

The Meme Generator proved to be a great success, but that was the end of it. The website stayed online, but otherwise the project was over. Robert did receive lots of emails from schoolteachers, saying: “We use the generator in class to make the Middle Ages accessible in a more light hearted way.” And that made us realise we were sitting on a gold mine. We’ve created something that even 16 to 18-year-olds like – that is really difficult to develop. Teachers are also enthusiastic, since the project has educational value in addition to being a lot of fun. That’s why we wanted to explore the possibilities further.

So we started collaborating with a unique group of people, including several designers. These people have an abundance in creativity, and after being around them for a while it started to rub off on me and I started thinking differently. At the same time we also work with the curator at the National Library, which is something I really love about these kinds of applied projects: with the right combination of academics, designers and other professionals, you can build something really magical.

Medieval Me app.
In collaboration
with Doyle and KB,
nationale bibliotheek.
[Medieval Me app.](#)
In samenwerking
met Doyle en KB,
nationale bibliotheek.

And what are you building exactly?

Well, the project was born out of a bit of frustration. The natural sciences have their science communication well organised. Whenever they discover a new black hole, for example – which seems to be once a week these days – then the papers are all over it. Compare that to the humanities, and it seems like we view science communication as something on the side. I really wanted to tell primary and secondary school pupils what research is about, that they can do their own scientific research, and experience what it's like to work as part of an interdisciplinary team.

So with the successes of the Meme Generator behind us, I started working with the design agency involved. We embarked on a trajectory known as 'design thinking': a period of around seven days when you go from a problem to a prototype. You lock yourself up in a room, brainstorm together as a group, and talk to your target audience. We asked teachers: what is it that you need? That was an essential step. For example, one of the teachers present taught special education - a group we weren't aiming to target. But he was super keen and said straight away: "This is perfect for my kids." I would never have thought of all of this if he hadn't given me his input, so it's definitely worthwhile collaborating with the end-users of your product. At the end of the session, we had a prototype: in our case it was a mock-up of a game that can be played on a smartphone. That proved to be one of the success factors of our idea, a teacher who says in class: "Okay, now everybody grab your phones."

So collaborating with your partners and end-users seems to be an essential component of the project, is that right?

Yes, to me public engagement means cooperating with people who don't work within the walls of the university. I find it especially important to give something back to the people who pay us, because we are funded by taxpayer's money after all. Research results shouldn't be confined to just ourselves and our colleagues, but instead used to show the public what it is we do here. In recent years we've seen how our activities can sometimes be called into question. There are people who think that what we do here isn't very useful or worthwhile. And without wanting to present myself as a model of science communication, I do think that we could generate more understanding by showing people what it is we do.

And that is at the core of public engagement projects: meaningful collaborations with people who share common goals, and who want to ensure that research results are made available to a wide public.

What challenges did you overcome during the process?

Finding funding. Utrecht University's Public Engagement Seed Fund was a real bonus, as it provides the opportunity to experiment and investigate the kinds of engagement you need. If you dread the thought of giving a radio interview at nine in the morning, then I would suggest that you give it a miss. But you can also make an impact on a smaller scale, by looking for what kind of activities best suit you and then seeing if there's funding available for them. I truly believe that public engagement is not a voluntary activity. It's an integral part of our work, and we should be rewarded for it.

Als Sanne Frequin, onderzoeker bij Kunstgeschiedenis, praat over het haar nieuwe project, begint ze te glunderen. "Mijn onderzoeksproject is op dit moment het maken van een spel dat ik zelf als middelbare scholier had willen spelen. Nouja, hoe leuk is dat?!"

Nu ben je bezig met een spel, maar het begon allemaal met Middeleeuwse memes.

Het waren de zogenaamde Memelords van de KB Nationale Bibliotheek in Den Haag die online de Medieval Meme Generator begonnen. Hier konden bezoekers hun eigen meme (een afbeelding of video met een korte tekst die massaal online wordt gedeeld, red.) genereren door middeleeuwse miniaturen te koppelen aan een grappige en actuele tekst. In Nederland en heel Europa werd die website razendsnel een succes. Samen met Robert Krom, een van de initiatiefnemers, ben ik bij die miniaturen korte uitlegfilmpjes gaan maken. Ik heb een groep master studenten erbij betrokken om informatie ervoor te verzamelen en blijkbaar worden ze van begin tot einde uitgekeken! Ze zijn een paar minuten lang, dus echt een eeuw in internettijd.

Je huidige project, MedievalMe is hieruit voortgekomen. Hoe is dat gebeurd?

De meme generator bleek een succes, maar toen was het ook klaar. De website bleef in de lucht maar verder was het project afgelopen.

Robert kreeg wel allerlei mailtjes van schooldocenten, die zeiden: “We gebruiken die generator in de klas om de Middeleeuwen op een wat vrolijkere manier beschikbaar te stellen.” En toen realiseerden we ons ook: we hebben goud in handen. We hebben iets gemaakt wat zelfs 16- tot 18-jarigen leuk vinden – dat is héél moeilijk te vinden. Ook docenten zijn enthousiast, want die zien dat het project ook educatief is en niet alleen maar spelen. Vandaar dat we eigenlijk verder wilden gaan.

Zo begon de samenwerking met een bijzondere combinatie van mensen, waaronder een groep ontwerpers. Nou, de creativiteit spuit daar uit de oren en als ik ertussen zit dan slaat dat ook op mij neer. En ik ga dan ook op een andere manier nadenken. Tegelijkertijd werken we ook met de conservator van de KB Nationale Bibliotheek en dat vind ik ook juist het leuke van dit soort toegepaste projecten; met een goede combinatie van wetenschappers, ontwerpers en andere professionals kan je echt iets heel moois bouwen.

En wat bouwen jullie precies?

Nou, het project begon eigenlijk vanuit wat frustratie. De bèta's hebben hun wetenschapscommunicatie echt prima in orde. Als er bijvoorbeeld weer een zwart gat uit de lucht dondert – en dat is ongeveer elke week – staat de krant er vol mee. En als je kijkt hoe wij dit doen bij de Geesteswetenschappen, dan lijkt het alsof we het er maar een beetje bij doen. Ik wilde erg graag jongeren, scholieren in de bovenbouw van vwo tot en met vmbo, informeren over wat wetenschap is en ook dat zij zelf wetenschappelijk onderzoek kunnen doen en kunnen ervaren hoe het is om interdisciplinair samen te werken.

Dus met de successen van de Meme Generator op zak ben ik samen met het betrokken ontwerp bureau aan de slag gegaan. Toen begonnen we aan een traject wat bekend staat als design thinking: een dag of zeven waarin je van een probleem naar prototype gaat. Je sluit jezelf op in een hok en gaat met elkaar nadenken en praten met je doelgroep. We vroegen aan docenten: waar hebben jullie behoefte aan? Dit was essentieel. Zo was er bijvoorbeeld een docent aanwezig die les gaf op speciaal onderwijs; een doelgroep waar we ons voor nu niet speciaal op wilden richten. Maar hij was super enthousiast en zei meteen: “Dit is helemaal iets voor mijn jongens.” Ik had dit alles nooit bedacht als hij mij niet die input

had gegeven, dus er is echt een meerwaarde aan samenwerken met de gebruikers van je product. Aan het einde van de sessie is er een prototype. In ons geval een mock-up van een spel dat op de mobiele telefoon gespeeld kan worden. Nu blijkt dat het één van de succesfactoren van ons idee is, een docent die in de les zegt: “En nu allemaal je telefoon erbij pakken.”

Dus samenwerken met partners en gebruikers klinkt als een essentieel onderdeel in het project, klopt dat?

Ja, voor mij gaat public engagement over het samenwerken met mensen die zich niet binnen de muren van de universiteit bevinden. Ik vind het namelijk belangrijk dat we iets teruggeven aan de mensen die ons betalen want we zitten hier wel met belastinggeld. Je moet je onderzoeksresultaten niet alleen voor jezelf en collega's houden, maar juist ook gebruiken om het publiek te laten zien wat we hier allemaal uitvoeren. We hebben in de afgelopen jaren gezien dat onze bezigheden ter discussie kunnen staan. Dat mensen denken dat wat we hier doen, geen zuivere koffie is. En zonder te zeggen dat ik mij in de frontlinie van de wetenschapscommunicatie bevind, denk ik wel dat we meer begrip kunnen kweken door te laten zien wat we hier doen.

Dat is echt het belang van public engagement projecten: leuke samenwerkingen met mensen die hetzelfde belang delen, namelijk zorgen dat wetenschap wordt ontsloten aan een breed publiek.

Welke uitdaging heb je overkomen in het proces?

Het vinden van geld. Het Seed Fund van de universiteit is echt een uitkomst want het biedt ruimte om te experimenteren en te onderzoeken wat voor soort engagement bij je past. Als jij buikpijn krijgt van het idee om negen uur 's ochtends een radio interview te houden, zou ik voorstellen dat je het vooral niet doet. Je kan ook op kleine schaal impact maken dus moet je zoeken wat bij je past en dan kijken of daar geld voor is. Want ik vind echt dat public engagement niet in je vrije tijd hoort. Het is onderdeel van ons werk dus daar moeten we ook voor betaald worden.

THE IMPACT OF A BORDER

*DE IMPACT
VAN EEN GRENS*

As children of the borderlands – Plets from Flanders and Stevens from south Limburg – they have a different experience of the border than the one often referred to in literature. With their large research project ‘Constructing the Limes,’ project leader and Ancient History and Culture researcher Saskia Stevens and Cultural History researcher Gertjan Plets are attempting to understand the impact and significance of the border of the Roman Empire and give it a more realistic interpretation.

Als kinderen van het grensland – hij uit Vlaanderen en zij uit Zuid-Limburg – hebben ze een andere grensdynamiek ervaren dan die in de literatuur wordt beschreven. Met het grootschalige project ‘Constructing the Limes,’ proberen Saskia Stevens, onderzoeker bij de afdeling Oudheid en Antieke Cultuur en projectleider, en Gertjan Plets, onderzoeker bij Cultuurgeschiedenis, de grens van het Romeinse Rijk te duiden en die een meer realistische invulling te geven.

Dynamic borderlands • Dynamisch grensland

Saskia Stevens:

Our five-year project *Constructing the Limes* is about borders, and in particular the border of the Roman Empire – the Lower Germanic Limes – that cut straight through the Netherlands. We are investigating the impact and significance of this border: not only during antiquity, but also its reception and interpretations through the centuries up until today. Rather than a dividing line, we see the limes as a place where people come together. We therefore do not conceptualise it as a boundary with a fore- and hinterland, but rather as a dynamic border region.

In ons vijfjarige project *Constructing the Limes* doen we onderzoek naar grenzen, in het bijzonder de grens van het Romeinse Rijk, de Nedergermaanse Limes, die dwars door Nederland liep. We onderzoeken de impact en functie van deze grens. Niet alleen in de oudheid, maar ook de doorwerking en interpretatie ervan tot vandaag de dag. We zien de *limes* niet als een scheidslijn maar juist als een plek waar mensen samenkomen. In die conceptualisering spreken we dus ook niet van een grens met een voor- en achterland, maar van een dynamisch grensland.

Gertjan Plets:

In recent years, this notion of borders as a meeting place has become increasingly common in the literature. So the new perspective is already there in academia, but has not yet entered the collective memory. This is an important fact, as we still use the limes as a point of reference. Political parties in favour of closed borders still look to the Roman Empire as an example. “If we open the borders,” say the politicians, “the gates are open to barbarians and diseases.” These kinds of myths are quite common. The notion of the limes as a dividing line is very pervasive, as a kind of iron curtain between the Romans and the barbarians – as though it clearly delineated two separate worlds. Here with me on the table is a potpourri of books: some on the history and formation of the limes, but also a travel guide including several bicycle routes ‘along’ the border. All of these books serve to cement the notion of linear thinking, which is counterproductive. We wanted to explore a new theoretical framework for the border.

De laatste jaren zie je in de literatuur steeds vaker dit beeld van grenzen als aantrekkingspolen. Dus in de wetenschap is dat nieuwe perspectief er al, maar in de publieke herinnering leeft het nog niet. En dit is wel belangrijk want we spiegelen ons nog altijd aan de limes. Politieke partijen die voor gesloten grenzen zijn, nemen nog altijd het voorbeeld van het Romeinse Rijk. ‘Als de grenzen open zijn’, zeggen politici dan, ‘komen er barbaren en ziektes binnen.’ Dat soort mythes bestaan er veel. Het beeld van de *limes* als scheidingslijn is erg sterk, een soort ijzeren gordijn tussen het Romeinse Rijk en de barbaren. Alsof het een lineaire grens is tussen twee aparte werelden. Ik heb hier op tafel een potpourri aan boeken liggen, waaronder teksten over de geschiedenis en formatie van de limes maar ook een reisgids met allerlei routes die je erlangs kan fietsen. In al die boeken wordt dat lijndenken gecementeerd. Dit is contraproductief, dus wilden we graag die grens opnieuw theoretiseren.

SS:

That’s why we decided to join forces with twenty team members from four sister institutions, and approach the limes borderlands from an interdisciplinary perspective. In conjunction with a range of stakeholders and societal partners, we research the material culture and human mobility in Roman times, the transformation of the limes into cultural heritage, and the effects of the border on the modern era.

Vandaar dat we samen met twintig teamleden van vier zusterinstellingen het grenslandschap van de *limes* vanuit een interdisciplinair perspectief benaderen. We onderzoeken de materiële cultuur en de mobiliteit van mensen in de Romeinse tijd, de verwording van de *limes* tot erfgoed, en de hedendaagse nawerking van de grens, telkens in samenwerking met verschillende doelgroepen en maatschappelijke partners.

GP:

At the same time, we are also trying to make the science communication about archaeology more participatory. There is communication aplenty, but it is very one-way and top-down. In our project, we aim to tackle this aspect by including people – enthusiasts, academic institutions, public archaeologists and Dutch heritage organisations – in the process of rewriting the history of the border. It's the only way to get people to embrace a new perspective.

Tegelijk proberen we de archeologische publiekscommunicatie een stuk participatiever te maken. Communicatie is er veel, maar het is heel zegend, heel top-down. In ons project willen we dit aanpakken door juist samen met 'enthousiastelingen', academische instellingen, publieksarcheologen en erfgoed instanties in Nederland de geschiedenis van de grens te herschrijven. Enkel zo mensen krijg je mensen mee in een nieuw perspectief.

SS:

True, so on the one hand we are doing 'hardcore science,' aimed at producing output in the form of articles and dissertations. But we also want to collaborate with and have been involving society in every stage of our research. Before submitting the project proposal, for example, we organised a meeting with social partners to hear from them: what questions should we be answering? What are the challenges? Where is there still much to be gained?

Ja, dus aan de ene kant doen we 'hardcore science', met output als artikelen en proefschriften. Daarnaast willen we in elke stap van ons onderzoek samenwerken met de maatschappij en die betrekken bij ons project. Voordat we de aanvraag voor het project indienden hebben we bijvoorbeeld een bijeenkomst georganiseerd

Enthusiasts are excavating during Whole of Heerlen Excavates.

Enthousiastelingen graven mee tijdens Heel Heerlen Graaft.

met maatschappelijke partners. Van hen wilden we horen: welke vragen moeten beantwoord worden? Waar liggen de uitdagingen? Waar is nog veel te winnen?

GP:

It generated a lot of discussion, and ultimately it took two or three years to put the proposal together. After that, maintaining contact is extremely important. Saskia's very good at that.

Dat leidde tot veel discussie en uiteindelijk hebben we 2 tot 3 jaar genomen om de aanvraag op te zetten. Contact onderhouden is vervolgens ook erg belangrijk. Daar is Saskia heel goed in.

Citizen science • Burgerwetenschap

GP:

In this project, it is sometimes difficult to find the balance between public participation and academic rigour. In the 80s and 90s, archaeology as a discipline underwent significant professionalisation, which pushed amateur archaeologists to the side lines. But it is precisely these 'citizen scientists' that we want to work with. Their participation is not the only important thing, however – the research also needs to be of a high standard. Nor must we lose sight of the academic debate and the broader questions.

One example of citizen science in Constructing the Limes is Heel Heerlen Graaft ('Whole of Heerlen Excavates). We focus on Heerlen precisely because it is an atypical limes location: it does not lie directly on the border but at a small distance, in the borderland. Exactly where one will see interaction between different worlds. Heerlen also has a good museum for us to work with.

**WHERE CAN WE
FIND COMMON
GROUND? DO WE
SPEAK THE SAME
LANGUAGE? _____**

**ULTIMATELY EVERYONE
NEEDS TO BE
ON THE SAME PAGE.**

Bij dit project is het vinden van de balans tussen participatie en wetenschap soms lastig. In de jaren 80 en 90 is de archeologische discipline sterk geprofessionaliseerd en werden de amateur-archeologen aan de zijlijn geplaatst. Wij werken juist samen met deze burgerwetenschappers. Maar, het is niet alleen belangrijk dat zij mogen meedoen met de wetenschap. Het moet natuurlijk ook goeie wetenschap zijn. We moeten aandacht blijven houden voor het academische debat en onze grotere vraagstellingen.

Een voorbeeld van een initiatief om burgers bij Constructing the Limes te betrekken is 'Heel Heerlen Graaft'. Heerlen vonden wij interessant want het is een atypische limes locatie: het ligt niet aan de grens maar verder weg ervan, waar je dus juist de interactie tussen de verschillende werelden zal zien. Daarnaast zit er ook een goed museum om mee samen te werken.

SS:

The local mayor is also incredibly keen, and is really pushing the initiative. Our knowledge of Heerlen during Roman times is limited mostly to the bathhouse, and there is little information on the city itself. That's why, in conjunction with the municipality, we are running a two-day event in September enabling city residents to conduct a small excavation in their own backyard, under the supervision of professional archaeologists. The excavations will be small, only one square metre, but hopefully they will provide some new information on Heerlen during the Roman period. The aim is to attract an audience that has had little experience with archaeology until now. We want to challenge them to think along– and dig! The municipality offers a training programme with information on Roman Heerlen, and on how to take good photographs of archaeological contexts.

En de wethouder is razend enthousiast! Die trekt heel hard aan dit initiatief. Onze kennis van Heerlen in de Romeinse periode beperkt zich veelal tot de thermen, het Romeins badgebouw, en gaat dus weinig over de stad zelf. Vandaar dat we in september twee dagen organiseren samen met de gemeente Heerlen waarop inwoners van de stad in hun eigen achtertuin een kleine opgraving kunnen doen, onder begeleiding van professionele archeologen. Die opgravingen zijn klein, een vierkante meter, maar hopelijk leveren ze nieuwe informatie over Romeins Heerlen op. Het doel

is om een publiek te trekken dat nog weinig met archeologie in aanraking is geweest. We willen hen uitdagen om mee te denken – en mee te graven. De gemeente biedt een trainingsprogramma voor deelnemers waarin ze leren over Romeins Heerlen en hoe ze goede archeologische foto's kunnen maken.

An enormous network • Een enorm netwerk

SS:

The archaeological network in the Netherlands is quite fragmented, and there hardly is an overview. There are cultural institutions, commercial businesses, experts, volunteers and academics. Some years ago I attended an information session by the Dutch Research Agenda focusing on collaboration with social partners. That's when I thought: "Hey, that sounds like my kind of thing." The idea began to simmer, then when I started talking to archaeologists and interested social partners, everyone was on board straight away. Next I got in touch with Jaap Verheul and Gertjan, to expand the project even further. Now we have an enormous network that brings everyone together, and where collaboration is key.

Het archeologisch netwerk in Nederland is heel versnipperd en er is erg weinig overzicht. Zo zijn er culturele instanties, commerciële bedrijven, experts, vrijwilligers en academici. Ik was ooit bij een voorlichting van de Nationale Wetenschapsagenda waarin samenwerking met maatschappelijke partners het uitgangspunt was. Toen dacht ik: 'Hee, dat is iets voor mij.' Zo is het gaan borrelen. Ik ben daarna begonnen met praten met archeologen en relevante maatschappelijke partners, en iedereen was meteen enthousiast. Vervolgens ben ik met Jaap Verheul en Gertjan in contact gekomen om dit groter aan te pakken. Onderhand hebben we een enorm netwerk waar iedereen bij elkaar komt en waarin samenwerking centraal staat.

GP:

I can still remember when we were preparing for the project and these two worlds came together: the academics on one side and the citizen scientists, amateur archaeologist, and heritage organisations on the other. Immediately I thought: "This works, this is going to be fun." The myths surfaced, along with stereotypes and power dynamics. I saw it as really productive as it immediately lead to discussion and debate. There was friction and this gave rise to new energy.

Ik zie ons nog zitten in de voorbereiding van het project toen die twee werelden samenkwamen: de wetenschappers enerzijds en de burgerwetenschappers en erfgoedinstanties anderzijds. Voor mij was het meteen: 'Dit werkt, dit wordt leuk'. De mythes kwamen naar boven, de stereotyperingen en machtsverhoudingen. Ik zag het als iets productiefs omdat er meteen discussie en debat ontstond. Er was frictie waardoor nieuwe energie vrijkwam.

SS:

These collaborations also present challenges, of course. Like the intersection between academic disciplines: Where can we find common ground? Do we speak the same language? Ultimately everyone needs to be on the same page.

De samenwerkingen brengen ook wel uitdagingen met zich mee. Bijvoorbeeld met verschillende academische disciplines: Waar vinden we elkaar? Spreken we dezelfde taal? Je moet uiteindelijk wel iedereen op een lijn krijgen.

GP:

Academics tend to cling to their own field of interest, and making sacrifices for the team remains difficult. Societal partners, on the other hand, are wonderful collaborators. Another challenge is our relationship with the media. Although it's pretty easy to get media attention with a major archaeological find, the media is also often in search of stereotypes. As soon as you mention the limes, then the conversation quickly pivots to Roman helmets, Julius Caesar, the Batavian Revolt, and even more Julius Caesar. We need to be wary of this 'Asterix and Obelix' stereotyping of Roman history.

Academici willen vaak vasthouden aan hun eigen interesse en iets opgeven voor het team blijft soms lastig. Maatschappelijke partners daarentegen zijn geweldig in samenwerken. Een andere uitdaging is de verhouding met de media. Je krijgt in de archeologie namelijk relatief makkelijk media aandacht met een grote vondst. Maar ook is de media vaak op zoek naar stereotyperingen. Als je over de limes spreekt, dan gaat het meteen over een Romeinse helm, Julius Caesar, De Bataafse Opstand en nog eens Julius Caesar. Voor die Asterix en Obelix-achtige stereotypen van het Romeinse verleden, moeten wij waken.

TERINFO: BEATRICE DE GRAAF,
MAXINE HERINX & BJORN WANSINK

FAST RESPONSE TO *TERRORIST ATTACKS*

EERSTE HULP BIJ
TERRORISME

When Utrecht witnessed a terrorist attack on 18 March 2019, TerInfo quickly developed a lesson plan for teachers to use in the classroom. TerInfo was founded by Distinguished Professor of History of International Relations, Beatrice de Graaf, and is run in conjunction with project leader and religion specialist Maxine Henrix, Social Sciences researcher Bjorn Wansink, and others. After major public disturbances, students often enter the classroom with all kinds of questions and emotions. At times like these, both they and their teachers are in need of information, which TerInfo can provide.

“Looking back on the lesson plan about the terrorist attack in Utrecht,” says Bjorn, “it was actually a very spur-of-the-moment thing. The attack happened in the morning. We got in touch with each other that day, and decided straight away to draw up a document for teachers in Utrecht, with advice on how to discuss it in class the next day.” The lesson plan was available that same evening, and offered pedagogical tips for teachers on how to discuss violent incidents, such as a terrorist attack.’

TerInfo’s mission is to increase students’ resilience during unsettling events, and to reduce fear of terrorism. “Our objective developed as we went on,” says Beatrice, “and is linked to the fact that I had three young children myself. It was first at their school – and later in other primary schools – that teachers asked how they were supposed to deal with children who ‘played terrorist’ in the schoolyard. I felt that as a researcher, teacher and mother, I should have been able to answer that question.” When she started at Utrecht University in 2014, and had been asked to join a task force against polarisation and radicalisation

of the City of Utrecht, she began working towards the needs of teachers more systematically and the TerInfo project was born.

Maxine explains: “People were reluctant to take action, and many teachers were asking for support on how to deal with certain topics.” TerInfo was conceived as an online platform, an interdisciplinary collaboration between the history and information technology departments. The website offers an extensive database, consisting of academic yet accessible articles enabling teachers to become familiar with certain subjects. It also offers dozens of lesson plans: complete lessons including PowerPoint presentations that can be taught in 50 minutes. In other words, the site offers guidance and tools for primary, secondary and VET teachers for discussing subjects such as terrorism in the classroom. “But,” Beatrice stresses, “we are not textbook producers, nor are we consultants. Our unique approach is that of historicisation: we show how a historical approach to terrorism can help in times of disruption. It offers children (and adults) stability, peace of mind, and a global understanding.”

TerInfo serves to bridge the gap between the university and schools. Bjorn continues: “Experts possess knowledge on a wide variety of interesting topics, but may not always have the expertise to convert it into educational materials. It is this knowledge – which is generated within the university – that we want to adapt for use in teaching practice. We provide substantive knowledge on terrorism, along with part of the adaptation: the didactical basis.” Teachers also play a bridging role, since – as Maxine explains – our target audience is two-tiered: “Our ultimate audience is the students, but it goes via the teachers.” Thanks to WhatsApp communication with various teachers, TerInfo can quickly and directly engage with educators to stay informed about what is happening in schools and identify their needs. Beatrice adds: “Public engagement should not just be a one-way street. Interaction or feedback of any kind improves things for everyone involved.” There is currently a study underway on the impact of the lessons on students. TerInfo is keen to know whether its objectives are being achieved. Do students genuinely receive more knowledge and context, and are they less fearful?

To Beatrice, these elements of research, education and impact form the heart of public engagement. “What we do is rooted in research and enriched with pedagogical insights on how to make the

research accessible to the public, as well as a consideration of our relationship to that public.” Similarly, TerInfo is not only a service she provides to society, but is also a source of inspiration for her own research. “I’m a researcher, and I want to investigate what terrorism and radicalisation entails, and what it does to people. TerInfo is the perfect way for me to combine research, education and impact, in a very clear and focused way.”

When asked about the big challenges presented by the work, Bjorn laughs and shrugs his shoulders. “What do you mean, the big challenges? I actually think everything’s running pretty smoothly.” But this success also proves to be an obstacle. “On the one hand, the growth is fantastic and we want things to continue that way,” says Maxine. “We started as a pilot program in six schools, and now we have contact with 314 schools in the Netherlands and Belgium. So things have grown very quickly. One disadvantage is that it’s impossible to visit all the schools in person.” Bjorn adds: “There are many many schools, and we are small team. But also a big one, because to us, everybody within the History and Art History Department is part of TerInfo. If anyone knows about a certain topic, we’ll knock on their door. But managing it all is quite a challenge.”

Maxine Herinx
(project lead) during
a guestlecture at a
secondary school.

Maxine Herinx
(projectleider) tijdens
een gastles op een
middelbare school.

That is why Beatrice warns that projects such as these require a lot of time and energy. “You need to be willing to work outside normal hours, and realise that you won’t be ‘paid’ for all that you do in work or research hours. That’s important to know. As a researcher, there is a little bit of noblesse oblige, so you have to really want to do it and enjoy it. On the other hand, it is also important to find allies and partners, and for UU to provide support. The UU can do this through hiring an extra student assistance for example, or by supporting young lecturers who don’t have as much time for research. Don’t try to do it all alone!”

Toen op 18 maart 2019 in Utrecht een aanslag op de tramlijn plaatsvond, ontwikkelde TerInfo razendsnel een lesbrief. TerInfo werd opgezet door Faculteitshoogleraar bij Geschiedenis van de Internationale Betrekkingen Beatrice de Graaf en uitgevoerd samen met onder andere projectleider en religiewetenschapper, Maxine Herinx en Bjorn Wansink, onderzoeker bij Sociale Wetenschappen. Na disruptieve momenten komen leerlingen vaak de klas in met allerlei vragen en emoties, en hebben zowel docent als student behoefte heeft aan kennis. TerInfo biedt op deze momenten houvast.

“Nu ik terugdenk aan de lesbrief over de aanslag in Utrecht,” zegt Bjorn, “was dat een hele spontane actie. Die aanslag was ‘s ochtends. Toen zochten we contact met elkaar en besloten direct een brief te maken voor docenten in Utrecht over hoe dit morgen in de klas te bespreken.” Diezelfde avond nog was de brief beschikbaar en bevatte het pedagogische handvatten voor docenten om geweldsincidenten, zoals terrorisme, te bespreken.

Het doel van TerInfo? Het vergroten van de weerbaarheid van leerlingen ten tijde van ontwrichtende momenten en angst voor terrorisme doen verminderen. “Deze doelstelling is gaandeweg zo gegroeid”, aldus Beatrice, “en hangt ermee samen dat ik zelf drie jonge kinderen had. Eerst op hun school – en daarna ook op andere basisscholen – werd gevraagd hoe de leerkrachten om moesten gaan met kinderen de ‘terroristje’ op het speelplein speelden. Ik vond dat ik als onderzoeker, docent en als moeder daar wel een soort antwoord op moest kunnen geven.” Toen ze in 2014 bij de Universiteit Utrecht begon en ook was gevraagd zitting te nemen in een taskforce tegen polarisatie en

radicalisering van de Stad Utrecht begon ze systematischer in de behoeften van docenten te voorzien. Zo ontstond het project TerInfo.

Maxine licht toe: “Er was heel veel handelingsverlegenheid en veel vraag van docenten naar ondersteuning hoe zij om moesten gaan met bepaalde onderwerpen.” TerInfo werd ontwikkeld als online platform, als interdisciplinaire samenwerking tussen de departementen geschiedenis en informatica. Op de website is een uitgebreide kennisbank te vinden, bestaande uit academische maar toegankelijke artikelen waarmee docenten zich kunnen inlezen over specifieke onderwerpen. Daarnaast staan er tientallen lesplannen voor hen klaar. Dit zijn klantenklare lessen met powerpoint die een docent in 50 minuten kan geven. Kortom, handvatten voor docenten van primair, secundair en middelbaar beroepsonderwijs om thema’s als terrorisme bespreekbaar te maken in de klas. “Maar,” zegt Beatrice, “wij zijn geen schoolboekenmakers, noch zijn wij consultants. Onze unieke insteek is onze historiserende benadering: we laten zien hoe een historische

benadering op terrorisme helpt, in disruptieve tijden. Het geeft kinderen (en volwassenen) houvast, rust en overzicht.”

TerInfo vormt een brugfunctie tussen de universiteit en scholen. Aldus Bjorn: “Experts hebben veel kennis over allerlei interessante thema’s maar wellicht niet de expertise in huis om die kennis te vertalen naar educatief materiaal. Die kennis, die binnen de universiteit wordt vergaard, proberen wij te vertalen naar de onderwijspraktijk. Wij geven inhoudelijk kennis over terrorisme én een deel vertaling; de didactiek.” De docent vormt in dit ook een brugfunctie, want zoals Maxine omschrijft is de doelgroep als een tweetrapsraket: “Ons publiek zijn de leerlingen, maar via de docent.” Dankzij laagdrempelig Whatsapp contact met verschillende docenten kan TerInfo direct en snel schakelen met leerkrachten over wat er leeft op scholen en waar behoefte aan is. Zoals Beatrice aanvult: “Public engagement moet liever ook niet alleen een vorm van zenden zijn. Enige vorm van interactie, of het aanbrengen van een feedbackloop is voor alle partijen beter.” Daarnaast loopt momenteel nog een onderzoek naar de impact van de lessen op leerlingen. TerInfo is benieuwd of de doelstellingen bereikt worden. Geef het leerlingen meer kennis en context en maakt het ze minder angstig?

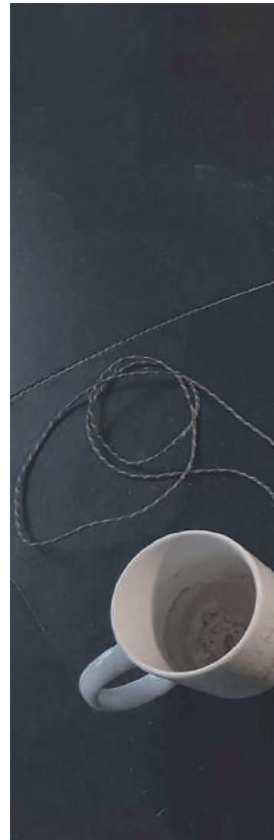
Deze elementen van onderzoek, onderwijs en impact vormen voor Beatrice de kern van public engagement. “Wat we doen is in onderzoek geworteld, verrijkt met pedagogische inzichten

over hoe je dat onderzoek vertaalt naar een publiek, en daarbij bedenken we hoe we ons tot dat publiek verhouden.” Tegelijkertijd is TerInfo niet alleen een dienst die ze verleent aan de samenleving, maar ook voor haarzelf een bron van inspiratie en onderzoek. “Ik ben onderzoeker, en ik wil onderzoeken wat terrorisme en radicalisering inhoudt en doet met mensen. TerInfo is voor mij bij uitstek het middel om onderzoek, onderwijs en impact te combineren, en wel op een hele duidelijke en gefocuste wijze.”

Als wordt gevraagd naar de uitdagingen in het werk, haalt Bjorn lachend zijn schouders op: “Tja, wat zijn de grote uitdagingen? Ik vind eigenlijk dat het best lekker loopt.” Maar dat succes lijkt tegelijk ook een obstakel te zijn. “Je merkt enerzijds dat het fantastische is dat we groeien en dat willen we nog veel meer,” zegt Maxine. “We begonnen met een pilot op zes scholen en nu zitten we op 314 scholen in Nederland en België. Dat is dus heel snel gegroeid. Een nadeel daarvan is wel dat je fysiek niet meer naar al die scholen toe kan.” Bjorn vult aan: “Heel veel scholen en een klein team. Maar tegelijk ook een groot team, want voor ons is iedereen binnen het departement GKG is TerInfo. Als iemand kennis heeft op een bepaald thema zullen we aan diens jasje trekken. Maar dat allemaal bestieren is best een uitdaging.”

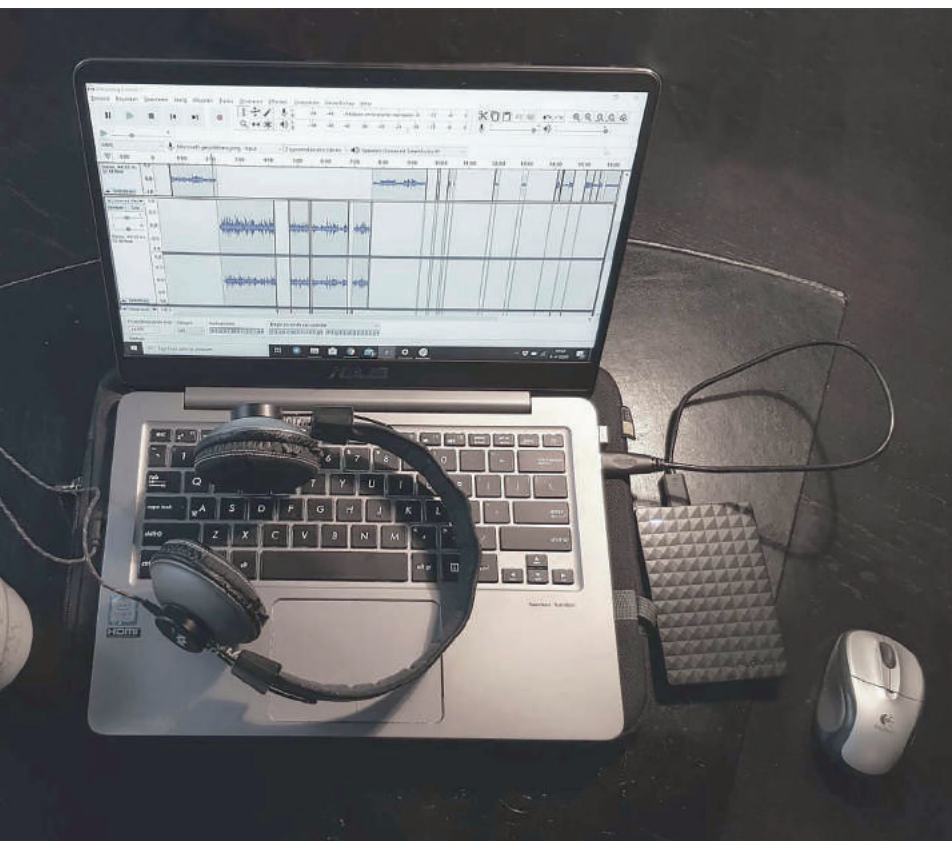
Vandaar dat Beatrice wil meegeven dat een project als dit veel tijd en energie kost. “Je moet dus ook bereid zijn buiten werktijden actief te zijn, en dat je niet alles ‘betaald’ krijgt in werk- of

onderzoeksuren. Dat is wel belangrijk. Het is ook een beetje noblesse oblige als onderzoeker. Je moet het dus echt willen en leuk vinden. Aan de andere kant is het wel belangrijk dat je medestanders en partners zoekt. En ook dat er vanuit de UU ondersteuning en support komt, misschien niet voor jouzelf, maar bijvoorbeeld voor extra student-assistentie, of voor ondersteuning van jonge docenten die nog weinig onderzoekstijd hebben. Doe het niet alleen!”

PIM HUIJNEN

THE *UNANSWERED* QUESTION

DE VRAAG
ZONDER ANTWOORD

For Pim Huijnen, researcher in Digital Cultural History, historiography starts with a question. “A historical question,” says Pim, “addresses an aspect of the past that we don’t yet know about. But if we are to be honest: we don’t know about most things in history, so what is the real point of answering that one specific question? Asking the question can give us an entry point to examining a broader problem, however.” That is why for Pim, the search – the meandering, refining, resetting, and potentially failing to find anything – is what constitutes the charm of historical research.

DOMcast

That is why the DOMcast podcast project started with a search for questions. During an interview with Radio Utrecht and RTV Utrecht, Pim asked listeners to submit unanswered questions. After the broadcast, seventy questions flooded in, ranging from “Where did my neighbour disappear to during the war?” to “How did people heat their homes?” An enthusiastic group of students took on the challenge of individually answering one question, and collectively answering two broader questions. “Instead of the audio equivalent of a written article, I wanted to use the podcast medium to involve the public in our work. To challenge people to contribute to the thinking process, and tap into their curiosity and knowledge of history.”

It was a major challenge for the students. Not only did they have to come to grips with the podcast as a storytelling medium, but Pim also asked them to present their findings as a final product that differed from the standard academic paper. “The hardest thing for the students was presenting an unfinished story – perhaps because they are eager to show what they are capable of. They wanted to tie up every single loose end, and present far too many answers for my taste. So in my guidance, I emphasised: ‘Just throw open the doors; it doesn’t all need to be foolproof.’”

That one question

“It’s not in the nature of our research to demonstrate how historical research is conducted; as historians, our training focuses on providing answers. Historians, or perhaps academics in general, like to explain how things are. I admire my fellow researchers’ ability to do it so well: they all have their anecdotes ready at hand, and know how to tell a good story. We are notoriously bad at making our methods explicit. Even when we do, we often present the method as a linear path from question to answer.” But that is not how Pim views the research process. “I often set out with a question in mind, but usually the final article one writes is not an answer to that one question. Ultimately I end up answering a completely different question, after stumbling across something in the archives that looked a lot more interesting.”

Breaking open historical work

The podcast proved to be the ideal way to ‘break open’ historical work, or to provide an understanding of how universities conduct historical research. The medium provides the opportunity to clarify to a broader public what it means to research history. “In terms of accountability: we are funded by public money, so it’s only fair to show people what it is we do.” Pim also sees the podcast as a useful tool for making the research process more transparent. “We can no longer introduce ourselves as researchers and say: ‘Okay calm down, I know the answer.’ I’m convinced that you can alleviate a portion of current scepticism – though not all of it, of course – by clearly explaining what you have actually done and why.”

A podcast series also grants the opportunity to create a feedback loop that takes full advantage of the public’s knowledge. “The group we like to refer to as ‘the general public’ is a well of historical knowledge,” says Pim. “People who are alive now have their own history, and the older we get, the more history we carry with us. They are a reservoir of facts and experience that we can tap into.” The citizens of Utrecht therefore not only constitute the starting point of the quests covered in the DOMcast episodes: they are also the source of information and the intended audience. Given that podcasts are free and can be enjoyed anywhere, they are also reaching their intended audience: the podcast has already been listened to over twelve-hundred times.

Will the podcast ultimately answer every question? Well, as they say, the journey is often more important than the destination. That makes DOMcast more than just a search for answers. It is a humble ode to the unpredictability of historical research – an ode to all the questions that set historians on their path, but were ultimately never answered.

Voor Pim Huinen, researcher in Digitale Culturele Geschiedenis, begint geschiedschrijving met een vraag. “Een historische vraag,” aldus Pim, “gaat over iets in het verleden wat we niet weten. Maar als we eerlijk zijn: de meeste dingen over het verleden weten we niet, dus hoeveel waarde heeft het beantwoorden van die ene specifieke vraag dan eigenlijk? Maar het stellen van die ene historische vraag kan wel toegang geven tot een grotere problematiek.” Vandaar dat voor Pim in die zoektocht – het meanderen, bijstellen, herstellen en al dan niet vinden - de charme ligt van het historisch onderzoek.

DOMcast

Daarom begon het podcastproject DOMcast ook met een zoektocht naar vragen. In een uitzending van Radio Utrecht en RTV Utrecht verzocht Pim luisteraars om onbeantwoorde vragen in te zenden. Na die oproep stroomden zeventig vragen binnen, variërend van ‘Waar is mijn buurman tijdens de oorlog naartoe gegaan’ tot ‘Hoe verwarmde men vroeger hun huis?’. Een enthousiaste groep studenten ging de uitdaging aan om elk individueel een vraag te beantwoorden, en gezamenlijk twee grotere. “Ik wilde geen podcast maken dat het audio equivalent is van een geschreven artikel, maar juist het medium gebruiken om het publiek deelgenoot te maken van ons werk. Mensen uitdagen om mee te denken en hun eigen historische kennis en eigen nieuwsgierigheid aan te boren.”

Hierbij werden de studenten flink uitgedaagd. Niet alleen maakten zij kennis met de podcast als medium om verhalen te vertellen, ook vroeg Pim een andere soort eindproduct dan een academisch paper waarin bevindingen worden gepresenteerd. “Wat studenten het lastigst vonden was om geen af verhaal te presenteren. Misschien ook omdat het studenten zijn die graag laten zien wat ze allemaal in hun mars hebben. Ze wilden het te veel dichttimmeren en kwamen ze naar mijn smaak met veel te veel antwoorden. Dus

in mijn begeleiding heb ik daar de nadruk op gelegd: “Gooi het gewoon open; het hoeft niet allemaal af.”

Die ene vraag

“Het ligt niet in de aard van onze wetenschap om te tonen hoe historisch onderzoek uitgevoerd wordt; als historici zijn wij juist getraind om antwoorden te geven. Historici, of misschien wetenschappers in het algemeen, vertellen graag hoe het zit. Ik bewonder mijn collega’s er altijd om hoe goed ze dat kunnen: ze hebben hun anekdotes paraat en vertellen heel mooi. Daarbij komt nog eens dat we notoir slecht zijn in het expliciet maken van methoden. En als we dat al doen, dan stellen we die methode vaak voor als een lineaire weg van vraag naar antwoord.” Dat is echter niet hoe Pim het onderzoeksproces ervaart. “Vaak ga je wel met een vraag op pad, maar meestal is het stuk dat je schrijft niet het antwoord op die ene vraag. Uiteindelijk geef je antwoord op een hele andere vraag omdat je misschien toevallig in het archief iets tegenkwam wat veel interessanter bleek.”

Historisch werk openbreken

De podcast bleek het ideale middel om het historisch werk ‘open te breken’, oftewel om inzicht te geven in universitaire geschiedsvorsing. Het medium geeft namelijk de kans om een breder publiek duidelijk te maken wat het betekent om historisch onderzoek te doen. “In de zin van verantwoording afleggen: wij worden publiek betaald, dus dan is het ook goed om te laten zien wat we eigenlijk doen.” Daarnaast ziet Pim de podcast als goed middel om het onderzoeksproces transparanter te maken. “Je kan jezelf niet meer als wetenschapper presenteren en zeggen: ‘Stil maar, ik weet hoe het zit’. Ik geloof best in het idee dat je een deel van die scepsis – uiteraard niet alle – kan wegnemen door duidelijk te maken wat je eigenlijk hebt gedaan en waarom.”

Een podcast serie biedt ook de mogelijkheid om een feedbackloop te creëren waarbij de kennis van publiek ten volste wordt benut. “Dat wat wij het algemene publiek plegen te noemen is een vat met historische kennis,” zo stelt Pim. “Mensen die nu leven hebben hun eigen geschiedenis en hoe ouder je wordt, hoe meer geschiedenis je meedraagt. Zij zijn een reservoir aan ervaringen en kennis dat we kunnen aanboren.” De Utrechtse burgers zijn dus niet alleen het beginpunt van de zoektocht in de DOMcast

afleveringen, maar ook een bron van informatie én het beoogde publiek. Aangezien podcasts gratis beschikbaar en overal te beluisteren zijn werd dit publiek ook in grote getalen bereikt: de podcast werd ruim twaalfhonderd keer beluisterd.

Of elke vraag uiteindelijk in de podcast wordt beantwoord? Tja, een goede queeste blijkt soms interessanter dan een slechte vondst. Daarmee is DOMcast meer dan een zoektocht naar antwoorden. Het is een kleine ode aan de grilligheid van historisch onderzoek. Een ode aan alle vragen die historici op weg helpen, zonder uiteindelijk een antwoord te verdienen.

KNOW WHAT YOU KNOW

WEET WAT JE WEET

IVA VUKUŠIĆ

“My involvement in public engagement was actually an accident,” Iva admits in all honesty. Nevertheless, History of International Relations researcher Iva Vukušić gives around forty to sixty interviews to media outlets per year.

With specialist expertise in genocide, mass violence and criminal responsibility, Iva is currently heavily engaged with the war in Ukraine. The public has a lot of questions, but also many misconceptions. Iva feels well-positioned to provide clarity, as her expertise is not purely academic in origin: she herself comes from Croatia, where she experienced the war first-hand and has worked in the tribunals and courts where the war criminals were tried.

Iva believes that public engagement is a multi-faceted set of approaches and

“Public engagement was eigenlijk een ongelukje,” bekennt Iva in alle eerlijkheid. Toch geeft Iva Vukušić, onderzoeker bij Geschiedenis van de Internationale Betrekkingen, gemiddeld zo’n veertig tot zestig interviews aan media outlets per jaar.

Met een thematische expertise in genocide, grootschalig geweld en strafrechtelijke verantwoordelijkheid, houdt Iva zich momenteel veel bezig met de oorlog in Oekraïne. Hierover zijn publiekelijk veel vragen maar ook misconcepties. Iva voelt zich goed geplaatst om die uit de wereld te helpen. Haar expertise komt namelijk niet slechts uit de academische hoek: ze is afkomstig uit Croatië, heeft de oorlog daar meegemaakt en werkte in de tribunalen en gerechtshoven waar de misdadigers van die oorlog zijn berecht.

activities that people can undertake in order to forge a deeper connection between themselves and their work, and society in general. “Exactly what that means will depend completely on our specific interests, personalities and politics. At the start of a potential project – however big or small it may be – I often think: how will this study affect society and taxpayers? How can the topic under investigation contribute to a better life or a better world?” To Iva, the combination of science communication and academic work is a very natural one, as the processes involved in research, talking to the media, teaching and scholarship are constantly influencing one another. “It’s very circular and organic,” she says. “Academic work makes its way into my public interviews, and vice versa – the interviews in turn inform my research.”

Of course, this principle does not apply equally to all academics. Academics are extremely versatile and can wear many different hats: “Some academics are incredible teachers and very successful in the classroom. Some are best at research, at applying for grants, or

Volgens Iva is public engagement een veelzijdige set van benaderingen en activiteiten die iemand kan ondernemen om zichzelf en diens werk beter te verbinden met de samenleving. “Wat dit precies betekent is geheel afhankelijk van onze thematische interesse, persoonlijkheden en politiek. Vaak denk ik vanaf het begin van een mogelijk project – hoe klein of groot dan ook – wat is de impact van dit onderzoek voor de samenleving en de belastingbetaler? Hoe kan datgene wat ik onderzoek bijdragen aan een beter leven of een betere wereld?” Het combineren van wetenschapscommunicatie en academisch werk is voor Iva heel natuurlijk. De processen van onderzoeken, spreken met de media, doceren en schrijven van artikelen beïnvloeden elkaar constant. “Erg circulair en organisch,” zegt ze. “Academisch werk sijpelt mijn openbare gesprekken in en andersom informeren deze gesprekken mijn onderzoek.”

Dit hoeft natuurlijk niet voor iedere academicus het geval te zijn. Academici zijn extreem veelzijdig en kunnen veel verschillende gezichten hebben:

Appearances in
(clockwise from top
left) Al Jazeera Balkans
(2021), CNN (2023),
N1 (2023).

Optredens in (met
de klok mee vanaf
linksboven) Al Jazeera
Balkans (2021), CNN
(2023), N1 (2023).

publishing books. Others are fantastic managers, course coordinators or department heads. And some are good at talking to the New York Times. Only a few can do everything, which is not even necessary. So it's important for everybody to consider for themselves: where do my strengths lie, and what do I want to achieve? And it's important for the university to be receptive and support us in our individual strengths."

Iva's strength lies in communicating through a variety of media channels. Publications can range from small local Ukrainian newspapers to international publications with a global readership, such as the New York Times or Le Monde. Thanks to her prior work as a journalist, she is very familiar with the ins and outs of the press. Not only has her work improved her practical skills – such as issuing succinct statements and giving your voice a powerful platform – but she also taught herself how to curate an online presence and maintain contact with a broad range of readers. On social media platforms such as Twitter, her follower numbers are growing steadily. Among her

“Sommige academici zijn geweldige docenten en erg succesvol voor de klas. Sommigen zijn goed in onderzoek, het aanvragen van beurzen of het publiceren van boeken. Anderen zijn fantastische managers, cursuscoördinatoren of afdelingshoofden. En sommigen zijn goed in praten met de New York Times. Slechts weinigen kunnen alles zijn, en dat is ook helemaal niet nodig. Het is daarom belangrijk dat iedereen persoonlijk overweegt: waar liggen mijn krachten en wat wil ik doen? En het is van belang dat de universiteit ontvankelijk is en ons ondersteunt in elk van onze krachten.”

Iva's kracht ligt in het spreken met allerlei soorten media. De publicaties kunnen variëren van kleine lokale Oekraïense kranten tot internationale publicaties met een wereldwijd lezerspubliek zoals The New York Times of Le Monde. Dankzij haar eerdere werk als journaliste is ze welbekend met het reilen en zeilen van de pers. Dit bevorderde niet alleen haar praktische vaardigheden, zoals het maken van korte en bondige statements en het krachtig laten overkomen van je stem. Ook leerde ze zichzelf online te profileren en contact te houden met een scala aan lezers. Op sociale media platformen zoals Twitter groeide haar aantal volgers gestaag. Onder de volgers bevonden zich journalisten die haar benaderden voor officiële reacties op recente ontwikkelingen. Aldus Iva: “Ik had dus geen strategie om een publiekscommunicatie te beoefenen; absoluut geen enkel plan. Het is gewoon zo gegaan.”

followers are journalists who have approached her for official responses to recent developments. Iva continues: “I actually had no public communication strategy; no plan whatsoever. It just sort of... happened.”

The impact of her work is evident from a variety of responses. The day after being cited in a highly regarded outlet, for example, her inbox was inundated with ten or twenty new interview requests. Colleagues sometimes compliment her on her media appearances, whether they agree with her views or not. She occasionally also receives messages from citizens who wish to share their opinions – often concerning Iva’s own words, but since she is a woman, unfortunately she also occasionally receives feedback on her choice of clothing. Although these are minor interactions, still they provide interesting anecdotal evidence of how our words can come across.

Although it is always flattering to be asked by prestigious media outlets for her contribution, Iva still always asks herself whether she is the right expert for the job. It can be a difficult consideration: since an opinion is going to be given regardless, of course we would all prefer it to be our own. Recognising the limits of one’s expertise is still essential, however. Knowing when to say ‘no’ can avoid uncomfortable situations. Looking back on her work in the international media, Iva seems satisfied with what she has achieved. What is her golden rule? “Keep your ego under control, and don’t be tempted by invitations. Know what you know.”

Dat haar werk impact heeft blijkt uit verschillende reacties. Zo heeft een vermelding in een hoog aangeschreven publicatie als gevolg dat haar inbox de dag erna volstroomt met nog tien, of twintig nieuwe verzoeken voor interviews. Soms complimenteren collega’s haar met haar optreden, of ze het inhoudelijk met haar eens zijn of niet. Ook krijgt ze af en toe een bericht van burgers die hun mening willen delen. Vaak over wat Iva te zeggen had, maar als vrouw helaas ook over haar kledingkeuze en wat de desbetreffende persoon ervan vond. Het zijn misschien kleine interacties, maar toch interessant anekdotisch bewijs van hoe je woorden overkomen.

Hoewel het vleidend is wanneer prestigieuze media haar om een bijdrage vragen, gaat Iva altijd bij zichzelf te rade of zij wel degelijk de expert op het onderwerp is. Die afweging kan lastig zijn. Je weet namelijk dat iemand een mening gaat verkondigen, dus dan ben je uiteraard het liefst zelf aan het woord. Toch is het kennen van de grenzen van je eigen expertise essentieel. Op het juiste moment ‘nee’ zeggen voorkomt dat je in ongemakkelijke situaties terecht komt. Terugkijkend op haar werk in de internationale media lijkt Iva tevreden met wat ze heeft bereikt. Haar gouden regel? “Houd je eigen ego onder controle en word niet verleid door verzoeken. Weet wat je weet.”

A SENSE OF *BELONGING*

HET GEVOEL ERGENS BIJ
TE HOREN

Cultural History researcher Rachel Gillett believes that society is full of first-hand experience and expertise that researchers can draw from. “Western universities have not always even recognised this type of knowledge, let alone treated it with respect, dignity and inclusion.” For Rachel, it is exactly this type of knowledge that is essential in her new project, ‘Re/presenting Europe: Belonging and diversity in popular culture.’

It all started with a book.

That’s right, a book called ‘At Home in our Sounds.’ The book is about music, race and cultural politics during the interbellum period in France. Black Americans who went to Paris during that time experienced a new kind of freedom, stories of which then circulated in the US. These stories, however, did not at all resonate with the experiences of the French in the Caribbean or people from French-speaking Africa. This raises questions like: what does feeling ‘at home’ mean? And when do our cultural practices constitute a political statement?

My current project, ‘Re/presenting Europe,’ builds on the notions of identity, belonging and culture as a domain of representation and political claims. What does it mean to belong to the European society? How do we come to belong? Where are we represented? If you only are represented in sport and hip-hop, for example, it could be both a sign of success and one of stereotyping. In this project, I therefore set out to collaborate with members and experts from the sports sector, a hip-hop foundation, and academics from the fields of history, sociology and education to gain a better understanding of what it means to feel ‘at home.’ We also go one step further, and investigate how we can create that feeling and sense of inclusion in the Netherlands.

How do you reflect on this project in relation to your other academic work?

The motto of the university where I completed my bachelor’s degree was: “We are the critics and the conscience of society.” A little arrogant I would say, to think that a person sitting in some university office somewhere – with a huge chunk of privilege – can just sit back and criticise society from a distance like that. The university is a part of society, and we are all members of the public.

I believe that the university's mission is to identify, discover and investigate knowledge, and to share it with the public. Although students and staff are also part of the public, the aim of public engagement is to reach a broader cross-section of society. We try to engage their interests and move them to contemplation and (inter)action. It is therefore also about collaboration, because collectively we can properly investigate the problems and tensions in society.

My academic work is closely intertwined with public engagement, and the two influence each other constantly. I'm a better academic for having listened to voices in both the archives and in the communities that I research. That's extremely important to me. You can't tell by reading this, but I'm a white woman and I'm researching racism and Black artists.

Public engagement holds us accountable, which is a great thing. It is a well-known fact that academic journals are read almost exclusively by other academics in the same field. With a bit of luck, a few hundred people might read my book. But hundreds of people read by opinion pieces online, or attend my lectures. And what happens when I, as a white academic, talk about race, racism and racial oppression in the presence of Black creatives, for example? People ask me: "What's your place in this story? If you haven't had these experiences yourself, doesn't it undermine your work?" These types of questions and feedback from the communities that I write about are incredibly valuable, since they have precisely the knowledge and experience I'm looking for.

These communities, would you describe them as partners or your audience?

You know, I'm not even entirely sure who my audience is. I would say: I write for everyone who wants to read, and speak for anyone who wants to listen. I research topics like racism, which I think is relevant to everybody. If I research institutional racism in the Dutch sports sector, for example, then my results are relevant to all communities – not just Black ones. Carving up society into artificial groups is just ridiculous. It's not only Black people who should learn about Black history.

Without a clearly delineated audience, how can you tell whether you're making an impact?

Once you believe you've achieved your goals, then you stop working. So I simply never think that I have, but there are some hopeful signs. For example, I work with a hip-hop organisation in De Bijlmer called The Foundation. They invite me to their events and ask me to speak about the history of hip hop. And I think: if I'm invited to speak before the very group that I'm researching, that must mean I'm doing something right.

On top of that, thousands of students pass through my lecture halls, and we should not underestimate them as 'a public'. If they initiate discussions, truly listen to one another and process new ideas, then that's impact. They will go out into the world, and critically and empirically evaluate what is happening in society. And that is the only hope for the future in our polarised world.

Volgens Rachel Gillett, onderzoeker bij Cultuurgeschiedenis, liggen ervaringskennis en expertise in de maatschappij voor het oprapen. “Westerse universiteiten hebben dit soort kennis niet altijd erkend, laat staan dat ze die behandelen met respect, waardigheid en inclusie.” Voor Rachel is juist deze kennis cruciaal voor haar nieuwe project ‘Re/presenting Europe, belonging and diversity in popular culture.’

Het begon met een boek.

Ja, met de titel ‘At home in our sounds’. Het boek gaat over muziek, ras en culturele politiek in het interbellum in Frankrijk. Zwarte Amerikanen die in deze periode naar Parijs gingen ervoeren een nieuw soort vrijheid, waarover vervolgens allerlei verhalen circuleerden in de VS. Deze resoneerden echter helemaal niet met de ervaringen van Fransen in het Caribisch gebied of mensen uit francofoon Afrika. Het gaat dus over vragen zoals: wat betekent thuiszijn? En wanneer maken onze culturele praktijken een politiek statement?

Mijn huidige project ‘Re/presenting Europe’ bouwt voort op de thema’s identiteit, toebehoren en cultuur als een domein van representatie en politieke claims. Wat betekent het om bij de Europese samenleving te horen? Hoe hoor je ergens bij? Waar word je vertegenwoordigd? En als je bijvoorbeeld alleen wordt gerepresenteerd in sport en hiphop, dan is dit wellicht zowel een teken van succes als van stereotypering. In samenwerking met onder andere leden en experts uit de sportwereld, een hiphop stichting en academici vanuit geschiedenis, sociologie en educatie, heb ik dus dit project opgezet om beter inzicht te krijgen in wat het betekent om je ergens thuis te voelen. Ook gaan we een stap verder en onderzoeken we hoe we dat gevoel en inclusie kunnen bewerkstelligen in Nederland.

Hoe reflecteer je op dit project in relatie tot je andere academische werk?

De universiteit waar ik mijn bachelor behaalde, had als motto: ‘Wij zijn de critici en het geweten van de samenleving.’ Een beetje arrogant, om te denken dat een persoon zittend in een universiteitskantoor met een flinke klap privilege de maatschappij vanaf een afstand kan bekritisieren. De universiteit is onderdeel van die samenleving, en wij zijn allen onderdeel van het publiek.

Clockwise from top left: invite for event organised by one of the Re/presenting Europe partners; Rachel in her office, Re/presenting Europe event.

Van linksboven met de klok mee: uitnodiging voor een evenement van een Re/presenting Europe partner; Rachel in haar kantoor; Re/presenting Europe event.

Ik vind dat het de missie is van de universiteit om kennis te identificeren, te ontdekken en te onderzoeken, en dat te delen met het publiek. Hoewel je studenten en collega's ook onderdeel zijn van het publiek, probeer je bij public engagement een bredere dwarsdoorsnede van de maatschappij te bereiken. Je probeert hen te interesseren, te laten nadenken en aan te zetten tot interactie. Het gaat dus ook om samenwerking, want gezamenlijk kan je juist de problemen en spanningen in de samenleving onderzoeken.

Mijn academische werk en publieke betrokkenheid zijn nauw aan elkaar verbonden en bestuiven elkaar constant. Ik ben een betere academica omdat ik heb geluisterd naar zowel de stemmen in het archief als in de gemeenschappen die ik onderzoek. En dat is extreem belangrijk voor me. Je kan het namelijk niet lezen, maar ik ben een witte vrouw en ik onderzoek racisme en zwarte artiesten.

Public engagement zorgt ervoor dat we verantwoordelijk worden gehouden en dat is geweldig. Het is welbekend dat academische tijdschriften bijna uitsluitend worden gelezen door vakgenoten. Met een beetje geluk lezen een paar honderd mensen mijn boek. Maar honderden mensen lezen mijn opiniestukken online of bezoeken mijn lezingen. En wat gebeurt er als ik daar als witte academica ten overstaan van bijvoorbeeld zwarte Nederlandse creatievelingen praat over ras, racisme en raciale onderdrukking? Dan vragen mensen mij: "Wat is jouw positie in dit verhaal? Als je de ervaringen niet zelf hebt opgedaan, ondermijnt dat je werk niet?" Deze vragen en feedback van de gemeenschappen waarover ik schrijf is ontzettend waardevol want zij hebben juist die ervaringen en de kennis die ik zoek.

Deze gemeenschappen, zou je hen omschrijven als partners of je publiek?

Ik weet eigenlijk niet precies wie mijn publiek is. Ik zou zeggen: ik schrijf voor iedereen die wilt lezen en spreek voor iedereen die wilt luisteren. Ik onderzoek thema's zoals racisme en ik denk dat dit relevant is voor iedereen. Als ik bijvoorbeeld institutioneel racisme in de Nederlandse sportwereld onderzoek, dan is dat van belang voor alle gemeenschappen – niet alleen de zwarte. Het is belachelijk om de samenleving in kunstmatige groepen op te delen. Niet alleen zwarte mensen zouden moeten leren over zwarte geschiedenis.

Zonder vastomlijnd publiek, hoe krijg je het idee dat je impact maakt?

Het moment dat je denkt je doelen te hebben behaald, stop je met werken. Dus ik denk dat simpelweg nooit, maar er zijn hoopgevende aanwijzingen. Zo werk ik samen met de Foundation, een hiphop organisatie in de Bijlmer. Zij nodigen mij uit voor hun evenementen en vragen me te spreken over de geschiedenis van hiphop. En dan denk ik: als ik word uitgenodigd te spreken voor het publiek waar ik onderzoek naar doe, dan zal ik wel iets goed doen.

Daarnaast gaan er duizenden studenten door mijn collegezaal, en we moeten hen als publiek niet onderschatten. Als zij een discussie voeren, echt naar elkaar luisteren en nieuwe ideeën verwerken: dat is impact. Zij zullen de wereld ingaan en kritisch en empirisch onderbouwd beoordelen wat er in de samenleving gebeurt. En dat is de enige hoop voor de toekomst in onze gepolariseerde wereld.

Editing • **Redactie**

Lauren Gould
Saskia Stevens

Text • **Tekst**

Isa Zoetbrood

Graphic design • **Ontwerp**

Isa Zoetbrood

Translation • **Vertaling**

Metamorfose Vertaling

September 2023

This is a publication of the Department of
History and Art History at Utrecht University.

Dit is een uitgave van het Departement
Geschiedenis en Kunstgeschiedenis van de
Universiteit Utrecht.

*[https://www.uu.nl/organisatie/departement-
geschiedenis-en-kunstgeschiedenis](https://www.uu.nl/organisatie/departement-geschiedenis-en-kunstgeschiedenis)*

Utrecht
University

